

ก้าวทัน เรียนรู้ พร้อมสู้ มะเร็งปอดและลำไส้

ในปัจจุบันโรคมะเร็งเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทย โดยมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ.2553 กระทรวงสาธารณสุขรายงานว่าผู้ป่วยโรคมะเร็งรายใหม่สูงถึง 80,350 ราย/ปี โรคมะเร็ง 5 อันดับแรกที่พบบ่อยทั้งในเพศชายและหญิง คือ มะเร็งลำไส้ใหญ่ มะเร็งตับและท่อน้ำดี มะเร็งปอด มะเร็งเต้านม และมะเร็งปากมดลูก¹ จากอุบัติการณ์ของโรคมะเร็งปอดและมะเร็งลำไส้ใหญ่ในประชากรไทยที่เพิ่มสูงขึ้นนี้ การค้นหาโรคในระยะเริ่มต้นตั้งแต่ยังไม่มีอาการ จะสามารถช่วยลดอุบัติการณ์การเกิดโรคมะเร็งดังกล่าวได้ ทางศูนย์องค์รวมเพื่อการศึกษาและบำบัดโรคมะเร็ง สาขาวิชามะเร็งวิทยา ภาควิชาอายุรศาสตร์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงร่วมกับศูนย์มะเร็ง หน่วยชีวพันธุศาสตร์ สาขาวิชาโรคระบบหายใจและภาวะวิกฤตระบบหายใจ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ และบริษัท โรช (ไทยแลนด์) จำกัด จัดกิจกรรมให้ความรู้ ภายใต้หัวข้อ “ก้าวทัน เรียนรู้ พร้อมสู้ มะเร็งปอดและลำไส้” ขึ้นในวันเสาร์ที่ 17 ธันวาคม พ.ศ.2554 เวลา 8.30-12.30 น. ณ ห้องเกษม ลี้มวงศ์ และห้องวิจารณ์ พานิช ศูนย์ประชุมคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 238 ราย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมโดยส่วนใหญ่เป็นผู้สนใจทั่วไปสูงถึงร้อยละ 85 ผู้ป่วยร้อยละ 5.6ญาติผู้ป่วยร้อยละ 5.0 และบุคลากรสาธารณสุข โดยเฉพาะนักศึกษาพยาบาล ร้อยละ 4.4

การจัดกิจกรรมครั้งนี้มีกิจกรรมบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปอดและมะเร็งลำไส้ใหญ่ ดังนี้

- ภาพที่ 1 “หลากหลายทางเลือกของยาต้านมะเร็งในการรักษามะเร็งปอดและมะเร็งลำไส้ใหญ่” โดย ผศ.พญ.ภัทรพิมพ์ สรรพวิรวงศ์
- ภาพที่ 2 “มะเร็งปอด: เทคโนโลยีก้าวหน้า ในการคัดกรอง วินิจฉัยและบรรเทาอาการ” โดย ผศ.นพ. ศิวศักดิ์ จุทอง
- ภาพที่ 3 “มะเร็งลำไส้ใหญ่: ความก้าวหน้าของการผ่าตัด” โดย นพ. สิริพงษ์ ชีวธนากรณกุล
- ภาพที่ 4 “เทคนิคใหม่ในการตรวจทางรังสีวิทยาเพื่อวินิจฉัยมะเร็งลำไส้ใหญ่” โดย พญ.ศิริพร พิณกุล

นอกจากกิจกรรมบรรยายให้ความรู้โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญแล้ว ภายในงานยังมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้ที่น่าสนใจให้แก่ผู้เข้าร่วมงานดังนี้ นิทรรศการให้ความรู้เรื่องความต้องการครั้งสุดท้ายของชีวิต (Living will) โดยคุณกานดาศรี ตูลาธรรมกิจและคุณสุณี นิยมเดชา: เป็นนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ในมาตรา 12 ที่ว่าด้วยบุคคลมีสิทธิทำหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับบริการสาธารณสุขที่เป็นไปเพียงเพื่อยืดการตายในวาระสุดท้ายของชีวิตตนหรือเพื่อยุติการทรมานจากการเจ็บป่วยได้ นิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากการสูบบุหรี่และข้อดีของการเลิกบุหรี่ โดย บุคลากรสาขาวิชาโรคระบบหายใจและภาวะวิกฤตระบบหายใจ: เป็นนิทรรศการให้ความรู้

เกี่ยวกับอันตรายของการสูบบุหรี่ต่อทุกระบบในร่างกาย ประโยชน์ของการเลิกสูบบุหรี่ รวมทั้งเทคนิคในการสร้างแรงจูงใจให้เลิกบุหรี่ ทำให้ผู้ที่กำลังสูบบุหรี่หรือต้องการที่จะเลิกบุหรี่ มีกำลังใจและแรงจูงใจในการเลิกบุหรี่, นิทรรศการให้ความรู้เรื่องมะเร็งปอด มะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง โดย บุคลากรศูนย์มะเร็ง: เป็นนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของโรคอาการแสดง วิธีการตรวจวินิจฉัย วิธีการรักษาและการติดตามผลการรักษาของโรคมะเร็งปอด มะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง และ นิทรรศการให้ความรู้เรื่องการผ่าตัดในโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารเทียม (Colostomy) โดย คุณสมพร วรรณวงศ์ และคุณโสภณัส นาคนวล: เป็นนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการดูแลตนเองและปฏิบัติตัวในผู้ป่วยที่มีทวารเทียม

ผลการจัดกิจกรรม

1. ความรู้ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ความรู้ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	มะเร็งปอด (ร้อยละ)	มะเร็งลำไส้ใหญ่ (ร้อยละ)
ไม่เคยมีความรู้มาก่อน	60	42
เคยมีความรู้มาก่อน	40	58

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมโดยส่วนใหญ่ไม่เคยมีความรู้เกี่ยวกับมะเร็งปอดและมะเร็งลำไส้ใหญ่มาก่อน คิดเป็นร้อยละ 60 และ 42 ตามลำดับ

2. ผลการประเมินความรู้จากการชมนิทรรศการให้ความรู้

นิทรรศการ	ตอบถูกต้อง	ตอบถูกต้อง
	ร้อยละ 50	ร้อยละ 100
ความต้องการครั้งสุดท้ายของชีวิต (Living will)	25.1	70.7
อันตรายจากการสูบบุหรี่และข้อดีของการเลิกบุหรี่	27.9	68.4
มะเร็งปอด มะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง	14.5	84.4
การผ่าตัดในโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารเทียม (Colostomy)	16.2	82.2

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้หลังชมนิทรรศการให้ความรู้ เรื่อง ความต้องการครั้งสุดท้ายของชีวิต (Living will), อันตรายจากการสูบบุหรี่และข้อดีของการเลิกบุหรี่, มะเร็งปอด มะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรงและการผ่าตัดในโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารเทียม (Colostomy) โดยสามารถตอบคำถามจากการชมนิทรรศการถูกต้องร้อยละ100 คิดเป็นร้อยละ 70.7, 68.4, 84.4 และ 82.2 ตามลำดับ

3. การบรรลุเป้าหมายการจัดกิจกรรม: เป้าหมายที่คณะผู้จัดงานวางไว้ ได้แก่ การที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคมะเร็งปอดและมะเร็งลำไส้ใหญ่มากกว่าร้อยละ 80

- จากการประเมินผล พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคมะเร็งปอดและมะเร็งลำไส้ใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 87.9

4. ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์ของการร่วมกิจกรรม

หัวข้อบรรยาย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. หลากหลายทางเลือกของยาด้านมะเร็ง ในการรักษา มะเร็งปอดและมะเร็งลำไส้ใหญ่	44	45	9	2
2. มะเร็งปอด: เทคโนโลยีก้าวหน้าในการคัดกรอง วินิจฉัยและบรรเทาอาการ	45	42	10	3
3. มะเร็งลำไส้ใหญ่: ความก้าวหน้าของการผ่าตัด	53	37	8	2
4. เทคนิคใหม่ในการตรวจทางรังสีวิทยา เพื่อวินิจฉัยมะเร็งลำไส้ใหญ่	47	41	10	2

ภาพที่ 4 นิทรรศการให้ความรู้เรื่องความต้องการครั้งสุดท้ายของชีวิต (Living will)
 ภาพที่ 5 นิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากการสูบบุหรี่และข้อดีของการเลิกบุหรี่
 ภาพที่ 6 นิทรรศการให้ความรู้เรื่องมะเร็งปอดมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง
 ภาพที่ 7 นิทรรศการให้ความรู้เรื่องทวารเทียม (Colostomy)

จากการประเมินผลความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกิจกรรม มีดังนี้

- หัวข้อ “หลากหลายทางเลือกของยาต้านมะเร็งในการรักษามะเร็งปอดและมะเร็งลำไส้ใหญ่” การบรรลุวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45 และ 44 ตามลำดับ

- หัวข้อ “มะเร็งปอด: เทคโนโลยีก้าวหน้าในการคัดกรอง วินิจฉัยและบรรเทาอาการ” การบรรลุวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45 และ 42 ตามลำดับ

- หัวข้อ “มะเร็งลำไส้ใหญ่: ความก้าวหน้าของการผ่าตัด” การบรรลุวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53 และ 37 ตามลำดับ

- หัวข้อ “เทคนิคใหม่ในการตรวจทางรังสีวิทยา เพื่อวินิจฉัยมะเร็งลำไส้ใหญ่”

การบรรลุวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47 และ 41 ตามลำดับ

กิจกรรมในครั้งนี้ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้ทางผู้จัดขอขอบคุณท่านวิทยากร บุคลากรจากหน่วยงานต่างๆ ผู้เข้าร่วมงานทุกท่าน รวมถึง บริษัท โรช (ไทยแลนด์) จำกัด ที่ให้การสนับสนุนด้วยดีและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไปจะได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากทุกฝ่ายเช่นที่ผ่านมาจะ •

เอกสารอ้างอิง

1. National Cancer Institute, Department of Medical Services, Ministry of Public Health. Hospital-based cancer registry. Available from http://www.nci.go.th/File_download/Nci%20Cancer%20Registry/hospital%20based%20cancer%20registry.pdf (accessed 16 January, 2012).